

htjevima onih tržišta, na koja ceni da će se moći iznjeti njegov proizvod sa njekim uspjehom; proučiti prilike prenosa i carine iz jedne zemlje u drugu; pretražiti do kraja vrste i cene vinâ, koja se uvoze i prodavaju na boljim tržištima, pa da pravi ozbiljna i točna izpoređenja sa svojim proizvodom, a kad se s tim upozna da može pokušat iznjeti ga?

Jasno je, da proizvodilac sam po sebi u obće ne može sve to providjeti te mora većim dielom radi pomanjkanja silâ klonuti duhom i podleći posljedicama potežkoćâ, koje se neumoljivo opiru razprodanju njegovih proizvoda.

Ta je okolnost vrlo nepovoljna, te joj se ne može pomoći već udruženjem, biva ustrojenjem zadrugâ, koje bi sastavljadi mali proizvodioци a uza njih, na veliku svoju korist i u interesu domaćeg vinarstva, mnogi jaki proizvodioци, koji se u obće ne staraju mnogo za svoje konobe ili im fali potrebita sposobnost jal pouka, da se mogu uspješno tome posvetiti, ili neće jal ne mogu da povjere upravu osobama razumnim.

Ove zadruge imale bi svrhu, da svojim članovima osjeguraju što veću korist od njihova proizvoda, bilo zajedničkom radnjom oko grožđja sabrana u okolišu zadruge, bilo zajedničkom prodajom proizvedenog vina rakije i ostalih uzgrednih preostataka, kao što do potrebe i prodajom masti i samog grožđja.

Iste bi se zadruge mogle udesiti po pravilniku osnovanu na zakonu 8 travnja 1873 o obrtničkim i gospodarstvenim zadrugama, i uprav po nacrtu B, u kome su utanačene odredbe potrebite da se obezbjedi napredovanje ove ustanove, što se tiče uprave, i racionalnog pravljenja vina, kadra da uzdrži i poveća glas domaće proizvodnje.

Solidarnim jamčenjem družinara bilo bi ograničeno na iznosak, s kojim sudjeluju, ili prama okolnostima, na dvostruki, trostruki, pa i deseterostruki takovi iznosak. Družinari bi morali redovito predati cielu količinu grožđja svoje proizvodnje u zadružnom okolišu, a to sve još netješteno, osim osobitih iznimaka, koje bi prama mjestnim prilikama trebalo naznačiti u dotičnom pravilniku. Ova se odredba ne može nego vruće preporučiti, gdje samo može biti izvršena, posto grožđje pretvoreno u mast u vinogradima često se zgrije, te kad se poslije prenese u badnje ne razčisti se doista, već je medju ostatkom takodjer u pogibelji da se uzoći.

Ove zadruge pomoću jamčenja družinara mogle bi nabaviti putem vjeresije glavnici potrebitu za radnju, kad glavnica sastavljena od dioničkih iznosaka ne bi bila dosta na tu svrhu, te bi mogla podpomagati svoje članove novčanim predujmovima, davajući vjeresiju na grožđje po srednjoj cieni tržišta. S toga se može kazati, da